

LBRIS

We know
books

Charlotte Perkins Gilman, *Herland*

© 2026 by Alice Books, pentru prezenta ediție în limba română
All rights reserved.

Ilustrație copertă: Alphonse Mucha (1860-1939), *Reverie* (1897)

Layout: Vasilica Turculeț

Redactare: Bogdan Coșa, Ilinca Gângă

Corectură: Lucia Popovici

ALICE BOOKS

Valea Lupului, Iași

www.alicebooks.ro

hello@alicebooks.ro

Telefon: 0751 54 02 02

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

GILMAN, CHARLOTTE PERKINS

Țara Femeilor / Charlotte Perkins Gilman; trad. din lb. engleză de Elena
Gorgan. – Valea Lupului: Alice Books, 2026

ISBN 978-630-6676-73-6

I. Gorgan, Elena (trad.)

821.111

Charlotte Perkins Gilman

Țara Femeilor

Traducere din limba engleză
de Elena Gorgan

2026

Cuprins

Capitolul 1. Un plan nu chiar nefiresc.....	5
Capitolul 2. Avansuri pripite	24
Capitolul 3. O închisoare ciudată.....	41
Capitolul 4. Aventura noastră.....	60
Capitolul 5. O istorie incredibilă.....	79
Capitolul 6. Comparațiile sunt odioase	99
Capitolul 7. Cu modestie crescută.....	116
Capitolul 8. Fetele din Țara Femeilor.....	135
Capitolul 9. Relațiile lor și relațiile noastre	155
Capitolul 10. Religia lor și căsătoria noastră	175
Capitolul 11. Dificultăți întâmpinate	193
Capitolul 12. Expulzați	214

Charlotte Perkins Gilman (1860-1935), scriitoare americană, feministă, reformistă socială și apărătoare a drepturilor femeilor și a independenței economice a acestora. Născută în Hartford, Connecticut, Gilman a abordat adesea inegalitatea de gen și efectele înăbușitoare ale rolurilor tradiționale atribuite femeilor în societate.

Moștenirea lui Gilman ca scriitoare și gânditoare feministă este celebrată și astăzi, operele sale rămânând relevante atât în discuțiile despre egalitatea de gen, cât și în cele despre sănătatea mintală și reforma socială. Explorând chestiuni precum lipsa unei vieți în afara casei și forțele opresive ale societății patriarhale, Gilman a analizat rolul femeilor în America acelei epoci, deschizând, prin opera sa, calea unor scriitoare precum Alice Walker și Sylvia Plath.

La Alice Books i-a mai apărut volumul *Tapetul galben*, o explorare fascinantă și tulburătoare a psihicului feminin și a constrângerilor sufocante ale societății secolului al XIX-lea.

Capitolul 1

Un plan nu chiar nefiresc

Din păcate, ce urmează să citiți e scris din amintiri. Povestea ar fi fost cu totul alta dacă aș fi putut să aduc materialele pe care le-am pregătit cu atâta grijă. Jurnale pline de notițe, înregistrări transcrise cu fidelitate, descrieri de la martori direcți și fotografii – acestea sunt pierderile cele mai mari. Am avut fotografii panoramice cu orașe și parcuri; imagini superbe cu străzi, interioare și exterioare de clădiri și câteva cu acele grădini superbe. Cel mai important, am avut fotografii cu femeile.

Acum, nimeni n-o să creadă cum arătau. În general, descrierile nu reușesc să surprindă esența femeii, și oricum nu prea m-am priceput niciodată la descrieri. Dar trebuie să o fac cumva; restul lumii trebuie să afle despre acea țară.

Încă nu am spus nimic despre unde se află, de teamă ca nu cumva vreun misionar autoproclamat sau vreun comerciant sau poate expansionistii lacomi de noi domenii să încerce să pună stăpânire pe ea. Pot să le spun de pe acum că nu sunt bine veniți și că vor avea o soartă

mult mai rea decât a noastră dacă vor izbuti să găsească locul acela.

A început astfel. Eram trei de toți, prieteni și foști colegi de școală: Terry O. Nicholson, căruia îi spuneam Bătrânul Nick din motive întemeiate, Jeff Margrave și eu, Vandyck Jennings.

Ne știam de foarte mulți ani și aveam multe în comun, în ciuda tuturor diferențelor. Cu toții eram pasionați de știință.

Terry era suficient de bogat încât să-și permită să facă ce dorește. Și cel mai mult își dorea să exploreze, enerându-se adeseori că nu mai rămăsese nimic de explorat – nu mai era loc decât de cârpeală și de umplutură, cum zicea el. Dat fiind că avea o mulțime de talente, printre care și faptul că era foarte bun la mecanică și electricitate, munca de umplutură pe care o făcea îi ieșea foarte bine. Avea o grămadă de bărci și automobile și era unul dintre cei mai buni piloți ai noștri.

Nu ne-am fi putut descurca fără Terry.

Jeff Margrave se născuse să fie poet, botanist sau ambele, dar părinții îl convinseseră să se facă doctor. Era un medic bun pentru vârsta lui, dar adevărata sa pasiune era ceea ce el numea „minunile științei”.

Eu m-am specializat în sociologie. Sociologia trebuie dublată de multe alte științe, iar eu eram interesat de toate celelalte științe.

Terry era bine pus la punct în privința datelor concrete: geografie, meteorologie și altele asemenea; Jeff ar fi putut oricând să-i dea clasă la biologie, iar mie nu-mi prea păsa despre ce discutau atâta timp cât avea oarece

legătură cu viața omenească. Nu sunt multe lucruri care să nu aibă.

Ni s-a oferit ocazia să participăm toți trei la o mare expediție științifică. Aveau nevoie de un medic, iar asta a fost un motiv bun pentru Jeff să închidă cabinetul pe care tocmai îl deschisese. Aveau nevoie și de experiența lui Terry, de mașina și de banii lui, în vreme ce eu m-am strecurat datorită influenței lui Terry.

Expediția urma să aibă loc în imensul hinterland și printre miile de afluenți ai unui mare fluviu, zone ce încă nu fuseseră cartografiate, unde dialectele încă trebuiau studiate și unde ne așteptam să găsim tot felul de ciudățenii în materie de floră și faună.

Dar povestea asta nu e despre acea expediție. Ea a fost doar începutul aventurii noastre.

Primul lucru ce mi-a stârnit interesul au fost frânturi de discuții surprinse între călăuzele noastre. Sunt bun la limbi străine, știu destul de multe și învăț repede. Având această înclinație naturală și ajutorul unui interpret bun ce ne-a însoțit, am reușit să identific multe legende și mituri populare care circulau printre membrii diferitelor triburi.

Pe măsură ce înaintam în amonte, rătăcind printr-o învălmășeală sumbră de râuri, lacuri, mlaștini și păduri dese, cu câte o stâncă țâșnind din munții din depărtare, am remarcat că tot mai mulți băștinași povesteau despre un straniu și teribil Ținut al Femeilor, aflat undeva, departe.

„Acolo sus”, „Dincolo”, „Sus de tot” erau singurele indicații pe care ni le puteau oferi, dar toate legendele aveau un element comun: existența acestei țări stranii unde nu trăia niciun bărbat – doar femei și fete.

Niciunul dintre ei n-o văzuse vreodată. Era periculos, chiar fatal pentru un bărbat să se aventureze acolo. Dar existau povești din vechime, de pe vremea când un cercetător curajos o văzuse – o Țară Mare, cu Case Mari și Mulți Oameni, Numai Femei.

Nu mai încercase nimeni să ajungă acolo? Ba sigur că da, și încă mulți, dar niciunul nu se mai întorsese. Acela nu era un loc pentru bărbați – cu asta erau toți de acord.

Băieții au râs când le-am spus poveștile astea. Bineînțeles că și eu am râs cu ei. Știam ce fabulații poate să născocască mintea unui sălbatic.

Însă când am atins punctul cel mai îndepărtat, chiar în ziua dinaintea întoarcerii către casă, o zi ce vine în orice expediție, noi trei am făcut o descoperire.

Tabăra principală era pe o limbă de pământ ce se prelungea până în cursul de apă principal – sau ce credeam noi că e cursul principal. Avea aceeași culoare măloasă și același gust ca tot ce întâlneam de săptămâni bune.

Discutasem despre râul acela cu ultima călăuză, un individ oarecum nobil și cu o privire istețată, vie.

Mi-a spus că mai există un râu – „mai încolo, mai scurt, cu apă dulce, roșie și albastră”.

Eram curios și voiam să mă asigur că am înțeles bine. Am scos din buzunar un creion roșu cu albastru și i l-am arătat, întrebându-l din nou.

— Da, a zis el, arătând către râu, apoi undeva către sud-vest. Râu, apă bună, roșie și albastră.

Terry era prin preajmă și s-a arătat și el curios despre ce anume indica omul.

— Ce zice, Van?

I-am explicat. Terry s-a luminat brusc la față:

— Întrebă-l cât de departe e.

Omul a dat de înțeles că e o călătorie scurtă – nu mai lungă de două, trei ore, după estimările mele.

— Să mergem, a dat Terry ordinul. Mergem numai noi trei. Poate chiar găsim ceva. Poate găsim cinabru.

— Poate găsim indigo, a zis Jeff cu un zâmbet leneș.

Era încă devreme, tocmai luaserăm micul-dejun. Am lăsat vorbă că ne vom întoarce până se înserează și am plecat fără tam-tam, ca nu cumva să fim considerați prea naivi dacă am fi dat greș, dar sperând în secret că o să ne bucurăm de o mică descoperire.

Drumul a durat două ore bune, aproape trei. Mă gândesc că sălbaticul l-ar fi parcurs mult mai repede de unul singur. Împreună am traversat o porțiune încălțită de pădure, apă și ținut mlăștinos pe care n-am fi dovedit-o dacă n-ar fi fost călăuza. Dar, dat fiind că aceasta era cu noi, Terry și-a putut vedea de treabă, cu busola în mână și carnetul în cealaltă, încercând să stabilească traseul parcurs și să lase puncte de reper.

La un moment dat, am ajuns la un lac mălos foarte întins, atât de mare, încât pădurea din jurul lui părea neclară și distantă. Tot călăuza ne-a spus că o barcă ar putea parcurge distanța de la noi până la tabără, dar că ar fi fost vorba de un drum lung, de-o zi întreagă.

Apa asta părea mai puțin tulbure decât cea pe care o lăsașerăm în urmă, dar nu puteam să fim siguri doar de pe margine. Am luat-o la pas de-a lungul malului, vreo jumătate de oră, observând că solul devenea tot mai ferm pe măsură ce înaintam. Deodată, am dat colțul după un promontoriu de lemn și am văzut un ținut complet diferit: un ținut muntos, cu stânci abrupte și goale.

— Trebuie să fie una din șirul acela lung de creste de la est, a zis Terry impresionat. Posibil să fie la sute de kilometri depărtare de lanțul muntos. Așa apar de-obicei.

Și curând ne-am îndepărtat de lac și ne-am trezit că mergem direct spre stânci. Am auzit sunet de apă curgătoare încă înainte de a o vedea, iar apoi călăuza ne-a arătat-o cu mândrie.

Era un pâraiaș. Vedeam cum țâșnește dintr-o crăpătură din stâncă și cade în cascadă. Avea apă dulce. Călăuza a băut cu poftă, iar noi l-am urmat.

— Asta e zăpadă topită, a zis Terry. Probabil vine de dincolo de dealuri.

Nici vorbă însă să fie roșie cu albastru, ci mai degrabă de o nuanță verzuie. Călăuza nu a părut surprinsă. S-a învârtit puțin în jur și ne-a indicat un ochi de apă mai ferit, cu pete roșiatice pe margine – și, da, chiar și nuanțe de albastru.

Terry și-a scos lupa și, chircit, s-a pus pe cercetat.

— Trebuie să fie ceva chimicale, nu pot să-mi dau seama. Îmi par a fi ceva vopseluri. Hai să ne dăm mai aproape, mai înspre cascadă, a zis.

Ne-am cățărat cu greu pe malurile abrupte și am ajuns aproape de ochiul de apă ce bulbucea și fierbea furios

sub jetul în cădere. Am cercetat malul și am găsit urme incontestabile de culoare. Ba mai mult de-atât, Jeff a găsit un trofeu pe care nici nu-l căutase.

Era doar o cârpă, o bucată lungă, încâlcită de material. Dar era un material bine țesut, cu model, de un stacojiu deloc spălăcit. Nu dăduserăm încă peste vreun trib de sălbatici care să facă astfel de materiale.

Călăuza ne privea cu calm de pe mal, în mod evident mulțumit de entuziasmul nostru.

— Într-o zi albastru, în alta roșu, în următoarea verde, ne-a spus, scoțând din desagă o altă bucată de material vopsită strident. De sus, a zis, indicând înspre cascadă. Țara Femeilor, acolo sus.

Eram peste măsură de curioși. Am servit prânzul și ne-am odihnit chiar acolo, încercând să scoatem mai multe informații de la călăuză. N-a putut să ne spună mai multe decât ce auziserăm deja, cum că exista un țărm ocupat numai de femei – fără niciun bărbat –, unde erau și copiii, dar doar fete. Cum că ăsta nu era un loc pentru bărbați, că era prea periculos. Cum că unii mai viteji se duseseră să-l exploreze, dar fără să se mai întoarcă de-acolo.

Am văzut cum lui Terry i se încleștează maxilarul la azulul vorbelor ăstora. Nu-i un loc pentru bărbați? E prea periculos? Părea să fie gata să se cațare pe lângă cascadă chiar atunci. Însă călăuza nici nu a vrut să audă, chiar de-ar fi fost vreo cale să escaladăm stâncile ascuțite, să urcăm mai sus. Mai mult, trebuia să ne întoarcem în tabără până la lăsarea serii.

— Poate că ceilalți ne-ar aștepta dacă le-am spune care-i motivul, am îndrăznit să sugerez.

Terry a fost categoric:

— Uitați cum stă treaba, prieteni. Asta e descoperirea noastră și nu o împărțim cu îngâmfații ăia bătrâni. O să ne întoarcem acasă cu ei, apoi o să revenim aici – doar noi – și-o să organizăm o mică expediție doar a noastră.

L-am privit foarte impresionat. Pentru un mic grup de tineri fără obligații, ideea de a descoperi un tărâm necunoscut, amazonian era irezistibilă. Bineînțeles, nu credeam o iotă din toată povestea, dar ideea tot irezistibilă era!

— Triburile locale nu știu să lucreze un astfel de material, am anunțat după ce-am inspectat cu atenție bucațile de cârpă. Undeva, acolo sus, locuiește un trib ce știe să toarcă, să țasă și să vopsească la fel de bine ca noi.

— Asta ar însemna că e vorba de o civilizație destul de avansată, Van. Nu se poate să existe așa ceva și noi să nu fi aflat încă.

— Nu știu ce să zic. Cum se cheamă vechea republică din Pirinei – Andorra? Puțini știu despre ea, și uite că există și-și vede de treabă de o mie de ani. Ce să mai zicem de Muntenegru, un superb stat mic, unde ai putea să rățăcești cu ușurință o mână de oameni prin munți.

Am continuat să dezbaterem aprins tot drumul până la tabără. Am discutat, dar mai cu atenție și precauție, și pe drumul spre casă. Am discutat și mai târziu, dar tot în privat, în timp ce Terry făcea aranjamentele necesare.

Era cuprins de fervoare. Spre norocul nostru, Terry era foarte înstărit, așa că n-am fost nevoiți să umblăm cu cerșitul după fonduri vreme de mai mulți ani, ca apoi toată tărașenia să devină un circ public – un subiect de mare interes pentru ziariști.

T.O. Nicholson a putut să-și repare iahtul cu aburi, apoi să încarce pe el barca cu motor construită special pentru misiunea asta și chiar să ascundă la bord un avion biplan „dezasamblat”, beneficiind de zero atenție din partea gazetelor, cu excepția unei mențiuni în secțiunea de știri mondene.

Am adunat provizii și echipament de rezervă și tot felul de alimente. Grație experiențelor sale anterioare, era foarte bine pregătit și a reușit să pună totul la punct.

Planul era să debarcăm de pe iaht în cel mai apropiat și mai sigur port, apoi să continuăm traseul pe râu în barca cu motor – doar noi trei și un pilot. De pilot urma să ne despărțim în ultimul campament făcut în expediția precedentă, iar drumul pe apa limpede să-l facem doar în trei.

Intenționam să lăsăm barca ancorată pe lac, mai ales că avea o înfășurătoare specială din material rigid, subțire, dar rezistent, cu care se închidea ca o scoică.

— Localnicii n-o să poată să intre în ea, s-o strice sau s-o miște din loc, a explicat Terry cu mândrie. Pornim în expediție de la lac și lăsăm barca cu motor acolo; o să fie ca un fel de tabără când o să ne întoarcem.

— Asta dacă ne mai întoarcem, am zis amuzat.

— Te temi c-o să te mănânce femeile? a pufnit el.